

Poznań, 31 stycznia 2019 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.1.16.2018.8

**Pani
Anna Białek
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Wolsztynie Dom Dziecka „Droga”
w Wolsztynie**

ul. Marcinkowskiego 6
64-200 Wolsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwane dalej „rozporządzeniem”, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Renata Pyżalska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Marzena Stefańska – inspektor wojewódzki,
- Małgorzata Mielcarska – inspektor wojewódzki,
- Jarosław Szymański – inspektor wojewódzki,

działając z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.451.2018.1 z 13 listopada 2018 r. (*zał. 1. upoważnienie do kontroli*), w dniach: 14, 20, 21, 23 listopada oraz 15 grudnia 2018 r. przeprowadził kontrolę w trybie uproszczonym placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego, która w dniach kontroli funkcjonowała pod nazwą: Dom Dziecka „DROGA”, z siedzibą pod adresem: ul. Marcinkowskiego 6, 64-200 Wolsztyn, którą w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie „Placówką”, „Jednostką” lub „Domem”.

Zakres kontroli obejmował zbadanie realizacji wybranych zadań ww. Placówki wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz

z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: 6 września 2013 r. do ostatniego dnia kontroli.

Do Wojewody Wielkopolskiego wpłynęło pismo z Biura Rzecznika Praw Dziecka z 5 września 2018 r., w którym poruszono kwestie dotyczące nieprawidłowości w funkcjonowaniu Placówki i załączono stanowisko pracowników Domu dotyczące bezradności w wykonywaniu powierzonych zadań (*zał. 1a. kserokopia pisma z BRD z 5 września 2018 r., zał. 1b. kserokopia pisma BRD z 21 sierpnia 2018 r. zawierającego stanowisko pracowników Placówki*). W związku z powyższym Wojewoda zarządził przeprowadzenie kontroli w trybie uproszczonym.

Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie z udziału w wyżej wymienionej kontroli (*zał. 2.-2c. oświadczenia kontrolerów z 13 listopada 2018 r.*).

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano informacje od Dyrektora i pracowników merytorycznych Placówki,
- przeprowadzono analizę indywidualnej dokumentacji wychowanków,
- przeprowadzono rozmowy ze wszystkimi wychowankami obecnymi w Placówce,
- przeprowadzono oględziny wybranych pomieszczeń, w których funkcjonuje Placówka,
- przeprowadzono naradę z pracownikami Placówki,
- przeprowadzono obserwację zajęć prowadzonych przez wychowawcę,
- przeprowadzono obserwację dzieci umieszczonych w Domu.

Organem prowadzącym ww. Placówkę jest Powiat Wolsztyński.

Jednostka funkcjonuje na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 5 grudnia 2012 r., znak: PS-II.9423.4.21.2012.5, zmienionej decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2018 r., znak: PS-III.9423.2.2018.5 w sprawie wydania Powiatowi Wolsztyńskiemu na czas nieokreślony zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie Dom Dziecka „DROGA” w Wolsztynie z siedzibą pod adresem: ul. Marcinkowskiego 6, 64-200 Wolsztyn, z liczbą 30 miejsc (*zał. 3. kserokopia decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 5 grudnia 2012 r., zał. 3a. kserokopia decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2018 r.*).

PODCZAS KONTROLI USTALONO

Placówka w dniach kontroli funkcjonowała w oparciu o Statut nadany Uchwałą Rady Powiatu Wolsztyńskiego Nr XXI/128/2016 z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie nadania statutu Domowi Dziecka „DROGA” w Wolsztynie (*zał. 4. kserokopia Uchwały Nr XXI/128/2016 z dnia 10 marca 2016 r.*). Zasady oraz wewnętrzną strukturę organizacyjną określał w dniach kontroli Regulamin Organizacyjny Placówki, przyjęty przez Zarząd Powiatu Wolsztyńskiego Uchwałą Nr 188/2017 z dnia 17 stycznia 2017 r., zmieniony Uchwałą Zarządu Powiatu

Wolsztyńskiego Nr 279/2017 z dnia 7 listopada 2017 r. oraz zmieniony Uchwałą Zarządu Powiatu Wolsztyńskiego Nr 310/2018 z dnia 15 marca 2018 r. (*zał. 5. kserokopia Uchwały Nr 188/2017 z dnia 17 stycznia 2017 r., zał. 5a. kserokopia Uchwały Nr 279/2017 z dnia 7 listopada 2017 r., zał. 5b. kserokopia Uchwały Nr 310/2018 z dnia 15 marca 2018 r.*).

Dyrektorem Placówki jest Pani Anna Białek, zatrudniona w dniach kontroli na podstawie Uchwały Zarządu Powiatu Wolsztyńskiego Nr 349/2018 z dnia 28 września 2018 r. na okres od dnia 1 października 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. w wymiarze czasu pracy wynoszącym 1/5 etatu (*zał. 6. kserokopia Uchwały Nr 349/2018 z dnia 28 września 2018 r.*). Pani A. Białek ma wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku pedagogika w zakresie praca socjalna, uzyskane na Uniwersytecie Zielonogórskim w Zielonej Górze. Dyrektor posiada wymagany ustawowo staż pracy w instytucjach zajmujących się pracą z dziećmi lub rodziną, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, **co jest zgodne z art. 97 ust. 3 pkt 1-5 ww. ustawy** (*zał. 6b. Wykaz kadry zatrudnionej w Domu Dziecka „DROGA” w Wolsztynie*). Dyrektor przedłożyła inspektorom orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie, z którego nie wynika czy Pani Anna Białek jest zdolna do kierowania placówką opiekuńczo - wychowawczą, co jest **niezgodne z art. 97 ust. 3 pkt 6 ww. ustawy** (*zał. 6a. kserokopia orzeczenia lekarskiego z 19 marca 2018 r. ważnego do 5 kwietnia 2021 r.*).

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1330 z późn. zm.).

Na tym kontrolę zakończono.

Kontrola została wpisana do książki kontroli.

UWAGI I WNIOSKI

W celu poprawy jakości pracy z dzieckiem i rodziną w Placówce, rekomenduję:

1. zorganizowanie mediacji z rodzicami dzieci „A” i „B” w celu ustalenia zasad współpracy z Placówką i spójnej postawy wychowawczej,
2. rozpoznanie pełnej sytuacji rodzinnej wychowanków, np. metodą genogramu,
3. zorganizowanie terapii rodzinnej dla wychowanków „A” i „B” i ich bliskich,
4. pracę z rodzinami dzieci, mającą na celu poprawę kompetencji rodzicielskich oraz wsparcie,
5. rozważenie możliwości zapewnienia akceptowanej przez wychowanków „A” i „B” osoby, np. psychologa, pedagoga, wychowawcy lub innej znaczącej osoby, z którą mogliby zbudować bezpieczną relację,
6. wzmacnianie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, w szczególności poprzez organizowanie superwizji i szkoleń specjalistycznych,

7. organizowanie spotkań Dyrektora z pracownikami, prowadzenie przez Dyrektora Placówki obserwacji zajęć realizowanych przez pracowników Placówki oraz wprowadzenie ewaluacji pracy wychowawców.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku z niespełnianiem przez Placówkę warunków określonych w ustawie i standardów usług, określonych w przepisach wykonawczych, a także wobec stwierdzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu Placówki, zalecam:

1. **Niezwłocznie uzyskać zaświadczenie lekarskie o zdolności do kierowania placówką opiekuńczo - wychowawczą, z którego wynika brak przeciwwskazań do pełnienia funkcji Dyrektora Placówki, zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 6 ww. ustawy.**
2. **Dostosować zatrudnienie kadry w Placówce do przyjętych uregulowań wewnętrznych oraz potrzeb dzieci, przebywających w Placówce, w tym dzieci pochodzących spoza powiatu wolsztyńskiego.**
3. **Organizować pracę Placówki w taki sposób, aby zapewnić dzieciom stabilne i bezpieczne środowisko wychowawcze, zgodnie z art. 4 pkt 4 ww. ustawy, a także zapewnić dzieciom poczucie bezpieczeństwa, zgodnie z § 13 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia.**
4. **Chronić dziecko przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w jego życie, zgodnie z art. 4 pkt 7 ww. ustawy, a ponadto zaspokajać niezbędne potrzeby dzieci, w szczególności emocjonalnie i społeczne, zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy.**
5. **Traktować dzieci podmiotowo, z poszanowaniem ich godności, umożliwiając im wyrażanie opinii oraz uwzględniając ich zdanie w sprawach, które ich dotyczą, odpowiednio do ich wieku i stopnia dojrzałości, zgodnie z art. 4 pkt 8 ww. ustawy.**
6. **Sformalizować dostęp osób spoza Placówki do wychowanków, weryfikując ich: motywacje, kwalifikacje, niekaralność, niealimentację, realizację władzy rodzicielskiej oraz zdolność do pracy z dziećmi, potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim, a także zawierać odpowiednie umowy, w szczególności porozumienia o świadczeniu usług wolontariatu, zgodnie z art. 99 ust. 4 w zw. z art. 98 ust. 3 ww. ustawy oraz art. 44 w zw. z art. 42 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.**
7. **Stwarzać dzieciom odpowiednie warunki do rozpoznawania i rozwijania indywidualnych uzdolnień oraz zainteresowań poprzez odpowiednie wyposażanie dzieci oraz umożliwienie im uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno - sportowych, związanych z ich predyspozycjami, zgodnie z art. 4 pkt 5 ww. ustawy oraz**

§ 18 ust. 1 pkt 12 ww. rozporządzenia, a nadto **zaspokajać potrzeby rozwojowe i zdrowotne dzieci**, zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy.

8. **Stwarzać dzieciom odpowiednie warunki do rozwijania więzi z osobami bliskimi**, zgodnie z art. 4 pkt 3, art. 93 ust. 4 pkt 3 ww. ustawy i § 13 ust. 2 pkt 5 ww. rozporządzenia, **mając na względzie podmiotowość dziecka i rodziny**, o której mowa we wprowadzeniu do wyliczenia w art. 4 ww. ustawy oraz **dostosowując liczbę wychowawców do potrzeb dzieci**, zgodnie z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.
9. **Podjąć aktywne działania mające na celu powrót dziecka do rodziny**, zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 4 ww. ustawy.
10. **Dokonywać analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną**, zgodnie z art. 136 pkt 2 ww. ustawy.
11. **Opracowywać adekwatne do potrzeb, zindywidualizowane plany pomocy dziecku; modyfikować plany pomocy dziecku w zależności od zmieniającej się sytuacji jego i jego rodziny, opierając się także na analizie zastosowanych metod wychowawczych oraz uwzględniając wydane zalecenia i wskazania specjalistów**, zgodnie z § 15 ww. rozporządzenia w zw. z art. 136 pkt 2 ww. ustawy.
12. **Objąć wszystkie dzieci działaniami terapeutycznymi**, zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 6 ww. ustawy, a także zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia, mając na względzie konieczność zachowania ciągłości i systematyczności oddziaływań terapeutycznych.
13. **Dostosować wyżywienie do potrzeb rozwojowych oraz stanu zdrowia dziecka**, zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy oraz § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia, w szczególności poprzez konsultacje z lekarzem lub dietetykiem i stosowanie się do ich zaleceń.
14. **Wyposażyć dzieci w obuwie i zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego**, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a i b ww. rozporządzenia.
15. **Wyposażyć dzieci w pomoce i przybory szkolne, na bieżąco monitorować i doposażać w razie potrzeb, dbać o codzienne, kompletne wyposażenie dziecka do szkoły**, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia.
16. **Organizować pracę wychowawczą Placówki w sposób uwzględniający konieczność prowadzenia indywidualnej pracy z dzieckiem oraz grupą dzieci**, zgodnie z § 13 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia, a także konieczność współpracy wychowawców z wszystkimi osobami zaangażowanymi w proces wychowawczy dziecka, zgodnie z § 13 ust. 2 pkt 5 ww. rozporządzenia.

Informacje końcowe.

Integralną częścią wystąpienia pokontrolnego są wymienione w jego treści załączniki, pozostające w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Placówki i jeden pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1330 z późn. zm.), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1000 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana Jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 32 stron.

.....
/podpis Wojewody Wielkopolskiego/